

Juhised visitestonia e-akadeemiasse seoses pakettimisega detsember 2018. a

Kui sinu ettevõtte pakub klientidele turismiteenuseid ühtsete pakettidena, siis tuleb arvestada, et osa pakette võib olla käsitletav pakettreisidena turismiseaduse § 7 tähenduses. Pakettreisiga on tegemist juhul, kui pakett sisaldab vähemalt 2 erinevat reisisiteenust samaks puhkuseks või reisiks ja see kestab kauem kui 24 tundi või lühema kestuse puhul sisaldab öist majutust. Reisisiteenuste all peetakse silmas järgmisi teenuseid:

- Reisijavedu
- Majutus, kui see ei ole olemuslikult reisijaveo osa või mõeldud elukoha tagamiseks
- Auto või muu mootorsõiduki rent
- Muu turismiteenus, mis võib näiteks olla pileti müük kontserdile, spordiüritusele, ekskursioonile või teemaparki, giidiga ringkäik, suusamäe pääse, spordivarustuse (nt suusavarustuse) üür või spaahoolitsus. NB! Kui muu(d) turismiteenus(ed) on paketti pandud vaid ühe eelnimetatud reisisiteenusega – kas reisijaveo, majutuse või autorendiga –, siis tekib sellest pakettreis vaid juhul, kui muu(de) turismiteenus(t)e osa paketi maksumusest on 25% või enam või on tegemist olulise osaga pakettist.

Pakettreisiks on näiteks: bussiekskursioon koos ööbimisega majutusettevõttes, laevakruisid. Kui muu(d) turismiteenus(ed) moodustavad pakettist olulise osa, on pakettreisiks ka erinevad majutuse ja muude turismiteenuste kombinatsioonid nagu spaapaketid, teatripaketid, majutus muuseumipiletiga, kanuumatk majutusega jne. Seejuures ööbimine vabas looduses onnis, parvel, küünis, magamiskottides lageda taeva all vms (näe. elamusmajutus) on oma olemuselt pigem osaks muust turismiteenusest kui eraldi majutus, kuid täpsemalt peab asjaolusid vaatama juhtumipõhiselt. Samuti tasub tähele panna, et pakettreisi ei teki kunagi vaid üksikutest omavahel kokku pandud muudest turismiteenustest. Näiteks: pakett, mis sisaldab pääsmeid erinevate turismiobjektide külastamiseks, kuid ei sisalda majutust ega transporti.

Oluline on tähele panna, et pakettreis võib moodustuda nii ettevõtte sisestest teenustest kui partneritega koostöös pakutud teenustest. Turismiseadusest tulenevad reisikorraldaja kohustused lasuvad sellel ettevõtjal, kes paneb paketi klientide jaoks kokku ja seda neile pakub/müüb. Nimelt on reisikorraldaja kliendi ees vastutav kogu lepingu/paketi eest ja seda sõltumata sellest, kes on paketi sisalduvate teenuste tegelik(ud) osutaja(d), nt erinevad koostööpartnerid. Seega kui sinu ettevõtte pakub partneritega koostööpakette, mida loetakse pakettreisideks, on oluline, et selliste pakettide müügil oleks selgelt määratletud, kes on käsitletav reisikorraldajana ja vastutab kogu paketi toimumise eest või kes on üksnes vahendaja (juhul kui vahendaja on olemas). Sellest peab pakkumise tegemisel teavitama ka klienti. Sõltuvalt pakkumise viisist võivad reisikorraldajaks olla ka kõik partnerid (nt kui partnerite koostöös tehtud ühispakkumisi müüvad neist kõik oma paketina).

Seaduses on siiski toodud ka rida erandeid, milliseid pakette see ei puuduta ja mille pakkumisel niisiis ettevõtjale pakettreisidest tulenevaid kohustusi ei kaasne. Need erandid on järgmised:

- Paketid, mis sisaldavad vaid ühte reisisiteenust järgmistest – kas reisijavedu, majutus või sõidukite rent – ja sellele on lisatud muu(d) turismiteenus(ed), mille hind moodustab paketi koguväärtusest vähem kui 25% ning see ei ole ka muul viisil paketi oluline osa. *Näiteks majutus koos piletiga spordivõistlusele, kui pileti maksumus on paketi hinnast vähem kui 25%.*
- Teenused, mida valitakse ja nende osutamises lepitakse kokku üksnes pärast reisijaveo-, majutusteenuse või auto- või muu mootorsõiduki renditeenuse osutamise algust. *Näiteks juba majutusettevõttes viibiv küllastaja soovib tellida täiendava ekskursiooni või matka.*

- Turismiteenusteks ei loeta: reisijaveo osana pakutavat pagasivedu, väiksemaid transporditeenuseid (nt reisijavedu giidiga ringkäigu osana või hotelli ja lennujaama või raudteejaama vaheline transfeer), majutuse osana pakutavat toitlustamist, jooke ja koristamist või juurdepääsu hotellikülastajate jaoks avatud kohapealsetele rajatistele (nt basseini, sauna, spaa või jõusaali). Kuna tegemist on olemuslikult teiste teenuste osaks olevate teenustega, siis nendest ei teki paketteisi. *Näiteks ei loeta paketteisiks majutust, mis sisaldab nii hommiku- kui õhtusööke, kuna tegemist on majutuse osana pakutava toitlustusega.*

Kui sa oled reisikorraldaja turismiseaduse tähenduses, tuleb sul esitada reisiettevõtja majandustegevusteade MTR-ile (majandustegevuse register) ja nõutav on ka tagatise olemasolu. Reisikorraldajal on kohustus paketi pakkumisel anda kaasa ka paketteisi teabeleht. Juhul kui reisikorraldaja on andnud oma pakettide müügi õiguse ka teisele ettevõtjale, nt partnerile, tuleb partnerite andmed kanda ka MTR-i. Vahendaja kaudu müüdud pakettide toimumise eest vastutab reisikorraldaja.

Samuti on kasulik teada, et kuigi pakettide müük eeldab üldjuhul tagatise olemasolu, siis teatud juhtudel on lubatud tegutseda ka ilma tagatiseta. Tagatist ei ole näiteks vaja, kui sa ei võta klientidelt pakettide eest ettemakse (sh osalisi ettemakseid) ning pakett ei sisalda reisijavedu. Kui aga sinu tegevusele kehtib tagatise kohustus, siis on kasulik teada, et alates 1. juulist 2018. a ei ole Eesti-siseste pakettide müügiks enam ette nähtud tagatise minimaalse suuruse nõuet (varem oli see 1300 eurot), vaid piisab, kui sead omale piisavas suuruses tagatise. Piisavaks loetakse tagatist, mis katab kõik klientide poolt ettevõttele tehtud ettemaksed veel toimumata pakettide eest ja juhul kui pakett sisaldab transporti, siis ka klientide tagasitoimetamiseks vajalikud eeldatavad kulud. Säärased paketteisidega seonduvad tarbijakaitse kõrgendatud nõudmised tulenevad EL-i paketteisidirektiivist.

Lisaks tulenevad sellest direktiivist ka nõuded **seotud reisikorralduste** pakumiseks. Seotud reisikorralduste teenused on reisisiteenused (vähemalt 2 erinevat teenust), mida ostetakse eri müüjatelt ja eraldi lepingute alusel, kuid mis on omavahel seotud, st üks ettevõtja hõlbustab teiste ettevõtjate pakutavate teenuste broneerimist. Lähemalt saab seotud reisikorralduste teenustest lugeda turismiseaduse §-st 7¹.

Küsimuste korral aitab MKMi spetsialist Kati Kikas või Tarbijakaitseamet (info@tarbijakaitseamet.ee).

Lisainfo:

MKM:

<https://www.mkm.ee/et/eesmargid-tegevused/turism/uus-turismiseadus>

Tarbijakaitseameti juhendid paketteisidega seoses:

<https://www.tarbijakaitseamet.ee/et/ettevotjale/turism>

Euroopa Komisjoni infoveeb reisiettevõtjale:

https://europa.eu/youreurope/business/selling-in-eu/selling-goods-services/package-travel/index_et.htm

MTR juhend ettevõtja registreerimiseks:

<https://www.eesti.ee/et/erinouetega-tegevusalad/turism/reisiettevotja-majandustegevusteade/>

Turismiseadus:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/112122018072>

Võlaõigusseadus, peatükk 44, reisiõigused seotud poolte õigused, kohustused ja vastutus:

<https://www.riigiteataja.ee/akt/961235>